

WYMAGANIA DOTYCZĄCE REALIZACJI BADAŃ

1. Wymagania dotyczące próbek (oznaczenie, pojemniki, termin dostarczenia, zabezpieczenia, ilość próbki)
 - Pojemnik z próbką lub próbka (np. próbnik) powinny być dokładnie i jednoznacznie opisane przez klienta/pobierającego próbkę.
 - Jeśli to możliwe próbka powinna być pobrana do pojemników przygotowanych wcześniej przez Laboratorium i dostarczonych do Klienta.
 - Próbka powinna być dostarczona do Laboratorium w jak najkrótszym czasie od jej pobrania, najlepiej tego samego dnia lub dnia następnego.
 - Próbka powinna być zabezpieczona przed wpływem czynników zewnętrznych:
 - butelka lub pojemnik z próbką ciekłą powinny być szczelnie zamknięte,
 - próbki stałe powinny być umieszczone w zamkniętych pojemnikach, workach itp.,
 - próbki powinny być zabezpieczone przed stłuczeniem,
 - próbka powinna być przechowywana, do momentu dostarczenia jej do Laboratorium, w temperaturze $4\pm 2^{\circ}\text{C}$,
 - próbka ciekła powinna być pobrana do butelki z ciemnego szkła napełnionej, pod korek,
 - jeżeli próbka ciekła została pobrana do butelki z jasnego szkła, to butelka powinna być zabezpieczona przed dostępem światła (np. za pomocą folii aluminiowej).
 - Objętość lub masa dostarczonej próbki powinna być wystarczająca do wykonania badań – patrz tabela w pkt 3.
2. Wymagania dotyczące utrwalania próbek wód i ścieków
 - Jeżeli próbka na oznaczenie lotnych chlorowcowych pochodnych węglowodorów może zawierać wolny chlor dodać do próbki kilka miligramów stałego tiosiarczanu sodu.
 - Próbki na oznaczenie indeksu oleju mineralnego, jeżeli to możliwe, zakwasić stężonym kwasem solnym (HCl) do ok. pH 2.
3. Minimalne objętości próbek przyjmowanych do badań

- **Próbki wód i ścieków**

Zakres badań	Norma/procedura	Minimalna ilość próbki
Lotne chlorowcopochodne węglowodorów	PN-EN ISO 10301:2002	250 ml
Indeks oleju mineralnego	PN-EN ISO 9377-2:2003	500 ml
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) w wodzie - 6 związków	PN-EN ISO 17993:2005	500 ml
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) w ściekach - 15 związków	PN-EN ISO 17993:2005	500 ml
Węglowodory aromatyczne (BTEX) (benzen, toluen, etylobenzen, ksyleny)	PN-ISO 11423:2002	250 ml

Pestycydy: chlorowane, fosforoorganiczne, azotoorganiczne, triazynowe	PN-EN ISO 6468:2002 PN-EN ISO 11369:2002	2000 ml
Trichlorobenzeny	PN-EN ISO 6468:2002	500 ml
Polichlorowane bifenyly (PCB) (suma kongenerów: 28, 52, 101, 138, 153, 180)	PN-EN ISO 6468:2002	500 ml

Uwaga: Dostarczona do badań próbka wody lub ścieku o objętości 5 l pozwala na wykonanie pełnego zakresu badań.

• **Próbki stałe (gleby, grunty, odpady)**

<i>Zakres badań</i>	<i>Norma/procedura</i>	<i>Miimalna ilość próbki</i>
Olej mineralny	PN-EN ISO 16703:2011	500 g
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) - 15 związków	PN-ISO 13877:2004	200 g
Węglowodory aromatyczne BTEX (benzen, toluen, etylobenzen, styren, ksyleny)	PN-EN ISO 22155:2016	200 g
Benzyna	SC-4.PB.10	200 g
Polichlorowane bifenyly (PCB)	PN-ISO 10382:2007	200 g
Pestycydy	PN-ISO 10382:2007	200 g

Uwaga: Dostarczona do badań próbka stała o masie 1 kg pozwala na wykonanie pełnego zakresu badań.

• **Próbki pozostałe**

<i>Zakres badań</i>	<i>Norma/procedura</i>	<i>Miimalna ilość próbki</i>
Emisja lotnych związków organicznych (np. z materiałów uszczelniających, asfaltów)	SC-4.PB.11	100 g
Skład chemiczny np. rozcieńczalników i rozpuszczalników	SC-4.PB.12	10 ml
Zawartość benzoesu denatonium (Bitrex)	SC-4.PB.12	10 ml
Ekstrakcja odpadu rozpuszczalnikiem polarnym (DCM) i niepolarnym (heksan)	SC-4.PB.13	100 g

Próbki do badań są najczęściej pobierane i dostarczane do Laboratorium przez Zleceniodawcę. Odpowiedzialność za pobranie ponosi klient. Klient zobowiązany jest do poinformowania Laboratorium o sposobie pobrania próbek (plan i procedura) oraz o tym, czy wyniki będą wykorzystane w obszarze uregulowanym prawnie.

Jeżeli klient nie posiada akredytacji na pobieranie próbek, wskazane jest aby zostały one pobrane przez pracowników Zakładu Monitoringu Środowiska. Jest to szczególnie ważne w przypadku wykorzystania wyników w obszarze uregulowanym prawnie lub gdy celem badań jest opracowanie opinii.

W przypadku, gdy próbki nie zostaną pobrane przez pracowników Zakładu Monitoringu Środowiska opinia będzie dotyczyła tylko badanej próbki a nie całego obiektu.

Badania, które wykraczają poza zakres działania Laboratorium, a uzupełniają badania wymagane dla konkretnie sprecyzowanego celu, mogą być i są podzlecane do podwykonawcy. Na wykonanie takich badań wymagana jest zgoda klienta.

Termin wykonania badań wynosi od 2 do 6 tygodni, w zależności od ilości próbek, zakresu badań, konieczności pobierania próbek oraz sporządzania opracowań i/lub opinii na podstawie otrzymanych wyników badań.